

Povijest koja nije zabilježena..koliki ima vijek trajanja dok ne padne zauvijek u zaborav? Imao sam sreću da mi je prije nekog vremena moj izvor iz Mrčeva kazao za ove grobove švaba. Švaba (?) Drugi svjetski rat? Što su Nijemci ovdje tražili ili mislili da će naći? Ono što su pronašli je bio samo kraj njihovog puta. Možda kad promislim i nije sasvim neobično da su se Nijemci našli u ovom kraju. Ovaj kraj nikada nije bio miran, barem što se tiče susjeda preko granice, cijelo sedamnaesto, osamnaesto i devetnaesto stoljeće je recimo, bilo puno zbivanja, na primjer Gromača i Šćenica Bobani..ti ljudi iz Šćenice bi stalno dolazili i krali ljudima stoku, bilo je tu i tučnjava, mira nikada. Pa i u samom Mravinjcu, prolistajmo letimično povijest..listopad 1668 godine, onaj bandit Grujica Vuković (Vlah iz Zubaca) je pokrao sa svojom bandom 2000 grla stoke iz Mravinjca i Mrčeva, oteo osmero ljudi od kojih je pet na okrutni način ubio. Onda 1705 Turci su oteli sina Miloša Boškova iz Mravinjca te je to izazvalo skandal sa Dubrovačkom republikom koja je tražila dokaz da je momak svojevoljno prešao na islam, onda 1715 osmanski vojnici su opljačkali Mravinjac, pa 1740 Vlasi pokrali žetvu s njive u Mravinjcu..pa svo to vrijeme tuda su se kretali hajduci, harambaše, Turci, kada to čitate sve neki každraf do každrafa. I onda krajem prošlog stoljeća je i selo bilo spaljeno..i sada..sada tek ustvari kada nema ni stoke ni žetve ni ljudi, kada se život potpuno promijenio i kada je život više nego ikada neizvjestan je zavladao mir. Uvijek sam se čudio tome nestvarnom miru u Mravinjcu. Tek sada sam shvatio koliko sam ustvari smiješan sa mojom nostalgijom prema prošlim vremenima! Pa zaboga u toj prošlosti nikada ne bi ni mogao bezbrižno prošetati ovim krajem! Da li je danas zavladao potpuni mir ne znam, možda ne ako je istina ono što mi je jedan čovjek rekao prije četiri godine kada sam prvi put došao u Mravinjac - da ovdje nitko s nikim ne govori. Nisam i ne znam mogu li vjerovati u to, teško mi je baš povjerovati, a i ne mogu o tome ništa govoriti, ja,

stranac koji sam došao ovdje i koji ne zna ništa o ničemu. Međutim, osvrnimo se na prošlost i nemožemo nego zaključiti, koliko god to bizarno zvučalo, da je tek sada nastupilo ZLATNO DOBA MRAVINJCA.

Kakve gluposti ja sve govorim..ali zaista, nije život bio lak sve do tamo negdje u devetnaesto stoljeće. Sada je tu kao neki mir, ali istina je da se čovjek nikada nemože opustiti, uvijek imate neku muku u stomku (auto-cesta; vjetroelektrana..i tko zna što još.) Jedino što možemo je živjeti u trenutku. (Na kraju ispada da su najbolje učinili oni koji su odselili u grad ili dalje?) Ali dosta mojih naklapanja..